

"וירא אליהו ה' באלהי ממרא, והוא ישב פתח האהל כיום היום" (ו', א), בניגוד לפעמים הקודמות שבהן ה' נגלה לאברהם, הפעם מצוין בפרטו שה' נראה אליהו בהקיצו. זהו רמז לדרגתו של אברהם ולהתייחסותו של ה' אליו.

חמרא, החזון והדרשיה בין ה' לבין אברהם התפתח במסגרת הביקור של שלושה מלאכים. למעשה, רק אחד מהם נשלח אל אברהם והשניים האחרים פניהם היו לסדום. אנו לומדים זאת מפסוק א בפרק יט – "ויבאו שני המלאכים סדמה בערב".

חמילה מלאכים במקרא פירושה שליחי ה'. יעקב שלח מלאכים לעשו, דוד המלך שלח מלאכים ועוד. ה' שלח מלאכים בצורה שבה הוא בוחר. כך הופיעו אצל אברהם שלושה מלאכים. הם נראו כבני אדם והתנהגו כבני אדם. אנשים אלה הם הגבורים הראשיים של הסיפור, רק לאחר שהתגלתה שליחותם התברר שהם מלאכים.

שתי משימות היו מוטלות על שליחי ה':

א. לחזור על ההבטחה שה' הבטיח לאברהם [בפרק י', פסוק כא]: "ואת ברתך אקים את יצחק, אשר תלד לך שרה למועד הזה בשנה האחרת". להציל את לוט.

חקשר בין השליחויות בא לידי ביטוי בפסוק טז: "ויקמו משם האנשים וישקפו על פני סדם, ואברהם הלך עמם לשלחם". בזמן שאברהם ליווה אותם הם התכוונו לשלחות הבאה ולא התייחסו עוד לאברהם. מבטם לעבר סדום רמז לאברהם את העתיד לחיות בסדום: כאן באה החתולה של ה': "המכסה אני מאברהם אשר אני עשהו". בפסוק זה בולטת במשנה תוקף הקרבה בין ה' לאברהם.

המסר העיקרי ביחידה הזו: ה' שלח שליחים כדי לחזור ולבשר לאברהם על הולדתו העתידה של יצחק, כלומר על המשך השושלת והמשך ההבטחה.

ביקור המלאכים

פרשת וירא, פרק י"ח, פסוקים א-טו

18

שלושת האנשים רחצו את רגליהם ואחר כך ישבו תחת העץ, בצל העץ, ונחו.

ואברהם רץ אל שרה ואמר לה: "שרה, באו אלינו אורחים.

מהר, קחי את הקמח הכי טוב, לושי ועשי עוגות לכבודם".

ושוב מיהר אברהם ורץ אל הבקר. הוא בחר בשר רך וטוב כדי להכין

ממנו אוכל לאורחים.

אברהם טרם לכבוד אורחיו והגיש להם מים ואוכל.

והם ישבו, אכלו, שתו ונהנו.

אברהם לא ישב אתם אלא עמד עליהם, עמד לידם.

מה אתם חושבים, מדוע אברהם לא ישב עם האורחים?

השאלה מכוונת לעורר מעורבות של הילדים בסיפור

ולהדגיש את מידת הכנסת האורחים של אברהם. יש להניח

שהילדים יגיבו מניסיונם האישי. כל תשובה הוגינית תתקבל.

בסופו של דבר חשוב להדגיש שאברהם "עמד עליהם" כדי

לשרתם ולדאוג לנוחיותם.

בהכנת הארוחה אנו מוצאים שילוב של בשר וחלב, וזאת

משום שלפני מתן תורה לא היה איסור לאכול חלב ובשר

יחד.

ואחרי שהאנשים אכלו ושתו ושבועו, פתאום פנה אחד מהם אל אברהם

ושאל:

"איה שְׂרָה אִשְׁתְּךָ?"

ושאל:

אברהם התפלא על השאלה והשיב: "הנה באה!".

ושרה, היא עמדה מאחורי פתח האוהל, הקשיבה לשיחה ושמעה את

אחד האנשים אומר לאברהם:

דרך לספר

יום אחד, בצהריים, כאשר השמש היתה חמה מאוד, אברהם ישב לו בפתח האוהל ונהנה... ה' נראה אליו.

אין התורה מספרת לנו מה ה' אמר לו.

אברהם המשיך לשבת, הרים את עיניו וראה לפניו שלושה אנשים

עומדים. אברהם לא ראה אותם מתקרבים, אלא פתאום הם עמדו

לידו וחזא לא ידע מאיפה הם באו.

אברהם רץ לקראתם והזמין אותם לחתארח אצלו.

וכך הוא אמר להם:

"אַל נָא תֵעָבְר מֵעַל עַבְדְּךָ. יָקָח נָא מֵעֵט מִמִּי וְרַחֲמֵנוּ רַגְלֵיכֶם
וְהִשְׁעֵנוּ תַּחַת רַגְלֵינוּ"
מסוקים ג-ד

"אל נא תעברו כאן מבלי להיכנס אלי."

בואו, קחו נא מעט מים, רחצו רגליכם והישענו לכם בצל העץ.

תנווחו, ואחן לכם לחם לאוכל, ואחר כך תמשיכו בדרככם".

מצורת הסיפור הילדים צריכים לחוש שאנשים אלה לא היו

אנשים רגילים.

מה אתם חושבים, מדוע הציע להם אברהם קודם כול לרחוץ את

רגליהם?

השאלה מכוונת לחזק את ההבנה של הביטוי "כחם היום".

יש להניח שהילדים יזכרו מניסיונם האישי את תחושותיהם

ביום קיץ חם, ויבינו מדוע אברהם הציע לאורחים שבאו

מרחוק ביום קיץ חם להתרחץ, להתרענן, לנוח ואחר כך

לאכול.

רחיצת הרגליים היתה חשובה משום שכאותה תקופה

אנשים הלכו יחפים.

חיים" (יח, א).
זמיון בפירוש
הויניחוסותו של

והטרת הביקור
והרים והשניים
ז' א בפרק יט -

ז' מלאכים לעשו,
ז' שבת הוא בוחר.
ז' יו אדם והתנהגו
ז' סימור. רק לאחר

ז' מסוק כאן: "זאת
ז' בשנה האחרת".

ז' מו ממש האנשים
ז' זמן שאברהם ליווה
ז' לאברהם. מבטם
ז' כאן באה התודעה
ז' במסוק זה בולטת

ז' זוויר ולנשר לאברהם
ז' חושלת והמסך

פסק זמן קצר יאפשר לילדים לקשור את מובנתה של שרה ואת צחוקה עם סיטואציות דומות מחייהם.

מוזר, איך ידעו האנשים האלה? איך הם ידעו מה ה' מתכוון לעשות?

הילדים צריכים לחזות מופתניים. תחילה המלאכים התגנו כאנשים רגילים, התרצו, אכלו ושתו, ואחר כך הם שאלו על שרה ובישרו לאברהם ושרה בשורה שכל כך השתקפו לה וכל כך שימחה אותם.

האנשים קמו ללכת ואברהם הלך אתם ללוותם.

הם נעצרו והשקיפו על סדום, העיר שבה בחר לוט לגור.

מדוע הם השקיפו על סדום? מה הם רצו לראות? אולי הם רצו ללכת לשם?

שאלות אלה נועדו לעורר ציפייה להמשך הסיפור ולהציג אותם לכאות.

"... והרבה אהבה את זרעו ככוכבי השמיים."

צלום העיור: מיקי פוע

פסוק

"ישוב אשוב אליך פעת תיה והנה בן לשדה אשדך"

"כשאחזור אליך בעוד שנה יהיה לשרה בן".

שרה שמעה וצחקה בלב.

מה אתם חושבים, מדוע צחקה שרה?

שאלה זו מעוררת את הילדים לחשוב. היא עשויה לחזק בהם

את התחושה שהרינה של שרה היה בהתענות כוח ההשגחה

העליונה וכי זו תופעה לא רגילה אלא גם מן השמים.

לשרה היה קשה להאמין שהיא עוד תזכה בבן. היא אמרה לעצמה:

"אני אלא ילדו אני כבר אישה זקנה, וגם אברהם זקן, וקנים אינם יכולים ללדת".

שרה צחקה בלב. אף אחד לא שמע את צחוקה, רק...

כאן רצוי לעשות פסק זמן קצר ולאפשר לילדים לומר שרק

ה' שמע.

ואז אברהם שמע את קול ה' האומר לו:

"לקחתי את צחוקי שרתי... והפלא מה זכרתי"

פסוקים ג' ו-ד

רצוי לחזור שנית על הפסוק ולשאל את הילדים מה ה'

התכוון לומר לאברהם במילים "הפלא מה זכרתי?"

תאם יש דבר שה' לא יכול לעשות?

ה' חזר והבטיח לאברהם שכעבור שנה יהיה לשרה בן.

בניגוד לתבטחות הקודמות על ריבוי הזרע, הפעם ה' ציין

במפורש מתי אברהם ושרה יזכו בבן.

שרה חורלדה את ראשה ואמרה: "אני לא צחקתי..."